

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۰۹/۱۵

ودان روښان

وطن مو خپله ناامنه کړی

پره پر امنيتي تړون وراچو

په دې کې شک نه شته چې افغانستان د بهرنيو لاسوهنو او تېريو ښکار گرځېدلی، حريصو گاونډيو او نړيوالو زبرځواکونو د بېلابېلو موخو له پاره افغانستان تر پښو لاندې غوښل کړی خو اصلي ستونزه خپله په مور کې ده چې نورو ته مو د يرغل او د خپل هېواد وړانې فرصت برابر کړی دی. که مور خان جوړ کړی وی هېچا مور ته سترگې نه شوی راکړولی. خو کله چې مور خپل کور د نفاق او بې عدالتي سور تنور گرځولی نو خود نورو پرمور تېری کړی. لری نه خو کله چې ميرويس او احمد شا په عدالت، انصاف او وسره تدبير په پام کې نيولی و د گاونډيو د زور او کبر د سلگونو کلونو واکمنۍ يې نړولي وې (۱) ايرانيانو او د منځنۍ اسيا واکمنو خو سوڼ نه شو ايستلی. خو چې د تيمور شا اولاده او د پايڼده محمد زامن او لمسيان هر يو د پاچاهي په شوق خپلو کې سره ولوېدل نور خو لا پرځای پرېږده ان د بخارا منغتي پاچايانو هم زمور خاورې ته سترگې ډومارلې وې، په ډېره سخته ورځ کې د بخارا منغتي ليوڼي پاچا سيد نصرالله د اميردوست محمد خان بې عزتي هم کړې وه. د ايران قاجاريانو خو لکه د تروو مچان هره کړی کله د روس او کله د انگرېز په اشاره د افغانستان پر لوبډيځو سيمو بلوسېدل. دهمدې بې اتفاقيو او لنډفکريو په پايله کې له ستري احمدشاهي امپراتوري يوازي په وچه کې ايسار، بې وزله او کمزوری افغانستان پاتې شو.

په همدغه وچه کې ايسار افغانستان کې چې کله د ۱۳۵۷ کال د غوايي په ۷ نيټه يوې ډلې ناخبره ځوانو پوځيانو کودتا وکړه نويو واکمنو پر خپل ولس وطن سور تنو کړ، خلک اړ شول چې د حکومت پرضد وسله پورته کړي يا هم گاونډيو هېوادو ته پناه يوسي او گاونډيو هم هغه څه چې په اسمان غوښتل خدای پر ځمکه ورکړل او د افغانانو مرستې په پلمه يې د افغانستان وړانې ته زور ورکړ. خبره دې ته ورسېده چې روسانو ته پر افغانستان د يرغل موقع په لاس ورغله دا موقع هم افغانانو ورکړه. پر افغانستان د روسانو په وحشيانه يرغل سره د افغانستان وړانې له پاره له هرې خوا لاسونه رااوږده شول خو گورئ دا مور و چې دغه حالت مو رامنځته کړ. د ډاکتر نجيب حکومت رنگ او بيا هم افغانان و چې تنظيمي اندوخر يې جوړ او بيا گاونډيو ته خدای ورکړه، پر کيسو يې ټول خبر دي، پر سرونو له ميخونو ټکوهلو، د مرو گدا نندارې، د خپل عزت ساتلو په خاطر له شپورم پوره دنجونو ځانونو تر راغورځولو او نورو پورې ټول د افغانانو کار و. تر هغو چې طالبان راپورته، غله، لنډغر او نور يې پسي واخيستل بيا هم افغانان و چې بې وطنه بدمعاشانو ته يې پنا ورکړه، ملت يې د امريکايي بمباريو او توغنديو ته وتړلو. په پای کې د طالبانو ټغر ټول شو او د لومړي ځل له پاره افغانستان د نړيوالو د پام مرکز وگرځيد خو له بده مرغه د افغانستان واگي د حامد کرزي په شان فاسد، ډارن، غله، بې خاصيته او په عين وخت کې شر خوبونکي کس ته په اس ورغلي. که ددغه بې کفايته او مرتت پرځای بل هر څوک وای ښايي افغانستان نن له دغه ډول برخليک سره نه وای مخ. خو دغه سړي د خپل ځان او کورنۍ دکټې له پاره د افغانستان هرڅه پر لنډغر وخورل. دی چې همدغو بهرنيانو په تېره د امريکا په زور واک ته رسېدلی و او ويل به يې: «ايم پيټ ايم پيټ يانې زه گوداگی زه گوداگی يم» خو کله چې خبره دده ترفساد پورې ورسېده او امريکايان نور د کرزي له فساد او بې کفايتي پوزي ته ورسېدل او پر کرزي يې د سمون له پاره فشار راوړ، کرزي د هغوی (امريکايانو)خلاف خوله پرانيسته. په لنډه کې د کرزي او امريکايانو د مخالفت اصلي لامل د کرزي او دده د کورنۍ فساد و او بس. کرزي خپله دا گروم(عقد)له امريکا سره د امنيتي تړون په ځنډولو سروله خو په پايله کې يې که له نورو تېر شو په يو ځل پر افغانستان د امريکا دوه ميليارده ډالر مرسته ودروله. د افغانستان اوسنی کرکيچ تر ډېره د بهرنۍ لاسوهنې تر څنگ د کرزي عصرالفساد مامورانو کړنو، دده(کرزي) له لورپېني برخمنو جنگسالارانو، قومي تيکه دارانو او نورو زوراکو، مافيايي کړيو، د ځمکو غاصبانو له هغې ډلې د ولسي جرگې ډېرو غړو ظلمونو او نارواوو پايله ده چې همدغه ښاغلي يې اوس پره له امريکا سره پر امنيتي تړون وراچوي. په کوم منطق دوی دعوه کوي چې امريکا دې زمور امنيت ټينگ کړي؟ په داسې حال کې ډېر

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکې په خبر و لولئ

همدغه کسان د بهرنیو استخباراتي کړيو په چوپړ کې دي څوک د ايران، څوک د روس، څوک د پاکستان استخباراتي سازمانونو سره اړیکې لري او د هغوی اجندا په هېواد کې مخته وړي له هېڅ راز، ناقانونی مخ نه اړوي د قیمتي ډبرو په قاچاق کې ښکېل دي، د بیارغاونې پروژو قراردادونه دوی په زور اخلې د ولس د خولې مری تری تښتوي او نوري لسگونه بی عدالتی او ظلم پر اولس رواني چې له تردید پرته د ولس د ناخوښي او د مخالفینو لیکو پیاوړتیا لامل گرځي خو بیا همدغه ښاغلي راولاړېږي او وایي چې په افغانستان کې نامنی له امریکا سره د امنیتي تړون زېږنده ده او امنیتي تړون افغانستان د سیمه ییزو اونړیوالو سیالیو ډگر گرځولی...څه...او...څه....

پوښتنه داده چې د ذولفقار علي بوتو په واکمني کې نصیرالله بابر یوه ډله اخوانیان د داوودخان رژیم پر ضد د افغانستان وړانگی ته روزل او رالېږل یې هغه وخت هم افغانستان له امریکا سره امنیتي تړون کړی و؟ یا د ډاکتر نجیب الله رژیم له رنګېدو وروسته چې ایرانیانو علاوالدین بروجردي د کابل په لوېدیځ کې جنګي قوماندان ټاکلی و هغه وخت هم ایران له امریکا سره د امنیتي تړون په غبرګون کې دغه کار کړی و یا هغه وخت چې روسانو لبرکیان د پښتنو پر ضد یووالي ته هڅول(۲) هغه وخت هم افغانستان له امریکا سره امنیتي تړون کړی و؟ کله چې ایرانیان د افغانستان په سویل کې د نامنیو پر اور تیل پاشي تاسی او خدای مو چې لامل امنیتي تړون دی که په دې سېمو کې د اوبو بندونو جوړېدو مخنیوی؟ بیا هم وایم چې دغه ټول کارونه یې د افغانانو په لاس کړي دي یانې دغور انکار یو ته یې افغان گومارلي دي.

ټول پر دې پوهېږي چې غوا توره خو پی یې سپینی دي، رښتیا خبره داده چې د ولسي جرګې ځینې غړي او ځینې سیاستوال د روسیې، ایران، پاکستان او نورو استخباراتي کړيو په اشاره غواړي افغانستان یو ځل بیا د اویایمي لسیزې کلونو ته وروگرځوي، ځینې نور هسې لکه ... د خپلې ... له وېرې د ایندانو په کتار کې منډې وهي. د ولسي جرګې د تېرې چارشنې او د صبغت الله مجددي په کور کې هم مهاله غونډو کې له امریکا سره د امنیتي تړون مخالفو پېژندل شوېو څېرو څرګندونې به ډېرو اورېدلې وي. لومړی خو دا خبره مهمه ده چې څرنگه پر یو وخت دواړو غونډو کې همدا یوه مسله مطرح شوه، له ورايه ښکاري چې دا پلان شوی حرکت و نه تصادفي. ډېره په زړه پورې مسله په کې د پخواني ولسمشر حامد کرزي غصه وه چې د مخ غوښتي یې رپېږي او له غصې سور او شین کېدلو. هېوادنی ستري مسلې د عقل او منطق له مخې حل کېږي نه د غصې او احساساتو له مخې. له دې ښکاري چې کرزي دا مسله هغه ډول چې یادونه وشوه په شخصي گروم یا عقده بدله کړې نه د هېواد سترو گټو او ملي موخې له پاره.

لومړی خو له امریکا سره امنیتي تړون د شاوخوا ۵۰۰۰ وټلو افغانانو مشورتي لویې جرګې غوښتنه وه نه د کوم شخص. هغه جرګه هم کرزي ددې له پاره راغونښتي وه چې تړون رد کړي خو کرزي هغه وخت په خپلو اتو کې ډبل شو او جرګې یې دغوښتنو او هیلې خلاف د امنیتي تړون په ملاتړ رایه ورکړه او کرزي لکه د ورا چلم یوازې پر میدان پاتې شو.

دغه تړون به کمزورتیاوې لري خو په ټوله کې د اوس له پاره د افغانستان په ګټه ځکه دی چې د افغان دفاعي او امنیتي ځواکونو تمویل او تجیز له پاره هغه شپږ میلیارده ډالر چې امریکا منلي له بل هېڅ سرچینې نه شي پوره کېدی. که کرزي او وروسره راټول سیاستوال او دغه راز، د ولسي جرګې غړي کومه بله داسې سرچینه ویني یا یې پېژني چې د امنیتي ځواکونو تمویل او تجهیز له پاره دومره پیسې ورکوي نو مهرباني دې وکړي ولس ته دې وروښيي چې ټول ډاډمن شي، خو که دوی وایي چې نه امنیتي تړون دی نه وي چې له تردید پرته نو بیا ۶ میلیارده ډالر هم نه بندېږي او بله کومه سرچینه هم نه شته چې د افغان دفاعي او امنیتي ځواکونو تمویل له پاره دومره ان تر دې لږ پیسې ورکړي، ددې مانا دا شوه چې سیاستوال او د ولسي جرګې غړي غواړي هماغه د اویایمي لسیزې تنظیمي انډوخر بیا تکرار، ښارونه لوټي لوټي او ولس د خپلو خر مستیو په کرایي کې نیني کړي.

(۱) د میرویس نیکه(رح) ځوان زوی محمود هوتکي د اصفهان نږدې درې نیم سوه کلنه صفوي واکمني ونړوله. لوی احمد شاه بابا (رح) هم په خپل عقل، عدالت، تدبیر او هوښیاري دهند نږدې څلورسوه کلنه مغولي واکمني په گوندو کړه.

(۲) وگورئ «رشتیا افغانستان کې څه تېرېدل کتاب د ژباړن (داوود جنبش)سریزه» لیکوال: سترجنرال الکساندر مایوروف